

odběratelů žalobcovými pozastaveno proto, že není kamenouhelným tvrdým asfaltem, nýbrž že jest něčím jiným, a nemají pro posouzení tohoto sporu významu ani spisy okresního soudu o provedení zajišťovacího znaleckého důkazu o jakosti zboží, ač důkaz těmito spisy soudem procesním byl připuštěn a proveden.

Čís. 2030.

Zřekla-li se manželka při rozvodu před vydáním rozlukového zákona proti manželovi nároku na výživné, není vyloučeno, by za podmíněk § 19 rozl. zák. nedomáhala se výživného.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, Rv I 365/22.)

Manželství stran bylo v roce 1917 dobrovolně rozvedeno od stolu a lože. Manželé upravili notářským spisem své majetkové poměry. V roce 1921 bylo manželství rozloučeno. Žalobu manželky o placení výživného procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žalovaný popřel, že jest povinen poskytovat žalobkyni výživné, a uvádí, že vzdala se veškerých nároku na výživné a že není zde důvodu dle § 19 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., na jehož základě žalující domáhá se nového uspořádání majetkových poměrů, že totiž nabyt značného jmění. Navrhuje proto zamítnutí žaloby. Soud považuje pro rozhodnutí, zda je žalovaný povinen, žalobkyni platiti vyživovací příspěvky, jediné za směrodatný obsah notářského spisu ze 27. října 1917, zejména odstavec 7. a 9., a proto veškeré důkazy ostatní jako zbytečné zamítl. Dotyčný odstavec 7. a 9. notářského spisu zní doslovně takto: »Za sedmé: Tento prodej polovice domu stal se z důvodu dobrovolného rozvodu, který nastal na žalobu o rozvod. Žaloba tato skončí svým časem smírem, jímž se manželství mezi oběma účastníky dobrovolně rozvádí a majetkové poměry dle ustanovení tohoto spisu následkem rozvodu upravují. Následkem tohoto dobrovolného rozvodu zřiká se manželka pro každý případ a jednou pro vždy veškerých jí po zákonu příslušejících nároku vyživovacích a prozatimních opatření. Za deváté: K odstavci sedmému se poznamenává, že manželka z toho důvodu se vzdává pro vždy vyživovacích nároků jakýchkoliv, poněvadž tyto, jí po zákonu příslušející nároky, jsou paušálním obnosem tisíc korun obsaženy v kupní ceně 2400 K v odstavci druhém naznačené. Tímto jasným a pochybnosti nevzbuzujícím prohlášením vzdala se žalující určitě veškerých nároků vyživovacích. Celé jednání, ve spisu notářském uvedené, sluší považovati za pravý smír dle § 1380 obč. zák. Dlužno při tom též zkoumati otázku, zda bylo možno, by žalobkyně smírem, když došlo k souhlasnému rozvodu, vzdala se nároků vyživovacích, jež manželce dle § 91 obč. zák. příslušejí. V § 1328 a násl. uvádějí se případy, o kterýchž smír uzavřítí nelze, a smíry, jímž lze odporovati. Že by bylo lze odporovati smíru, jímž manželství se k souhlasné žádosti rozvádí a v němž manželka zřiká se nároku na výživné, z ustanovení těchto neplyne. Naopak při dobrovolném rozvodu dává § 1263 obč. zák. stranám na vůli, jak se v příčině svatebních smluv a úpravy manželských poměrů zachovati chtějí, tedy úplnou volnost smluvní a připouští tedy i vzdání se nároků na výživu. Dle toho mohla

se žalobkyně nároků na výživné vzdáti a také se jich vzdala. Vzdáním zrušují se podle § 1444 obč. zák. závazky a byl proto vzdáním se žalobkyně zrušen závazek žalovaného poskytovat jí vyživovací příspěvky. Pokud týče se tvrzení žalobkyně v žalobě, že prohlášení ve smlouvě učinila na oko, to však ani dokazovati se nesnaží a musí tedy, poněvadž druhá strana jednala opravdově, celé ujednání považováno a posuzováno býti jako pravé (§ 916 obč. zák.). Další otázkou jest, zda § 19 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. lze použítí na tento případ. Soud jest toho náhledu, že nikoliv, neboť § 19 cit. zákona míní jen ty případy, kdy byly upraveny poměry majetkové mezi rozloučenými manželi jiným způsobem, než vzdáním se, jež nelze odvolati, a jak učinila žalobkyně, která tím, že se platně nároků na výživné vzdala, pozbyla práva domáhati se nové úpravy majetkových poměrů, zejména žádati na žaiovaném, by jí platil výživné. Pokud žalobkyně tvrdí, že obnos smíru jest nepatrným, a pokud by se z toho dalo vyvozovati, že namítá zkrácení nad polovici ceny dle § 934 obč. zák., nutno poukázati na nepřípustnost této námítky dle § 1386 obč. zák. Odvolací soud rozsudek potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu. by o ní dále jednal a ji znovu rozsoudil.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc nesprávně po stránce právní, zamítнув žalobu jediné vzhledem k prohlášení žalující strany v notářském spisu ze dne 27. října 1917. Prohlášení to stalo se za příčinou dobrovolného rozvodu, na němž se obě strany shodly v roce 1917, t. j. před vydáním novely o právu manželském ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. Je proto posuzovati žalobní nárok podle druhé věty § 19 tohoto zákona. Předpis tento platí v případech, kde manželství před vydáním tohoto zákona rozvedené bylo rozloučeno podle téhož zákona. Důvodová zpráva k návrhu zákona uvádí k § 19: Předpis tento jeví se nutným v přední řadě na ochranu strany hospodářsky slabší. Bývá jí zpravidla žena, odkázaná na alimenty mužovy. Při dosavadních rozvodech sotva kdo pomýšlel na možnost rozluky... Příště bude arci věcí manželů, by již při rozvodu myslii na možné důsledky tohoto zákona.« Totéž platí i o tomto sporu. Strany nemohly v roce 1917 pomýšleti i na majetkoprávní následky rozluky. V oné době bylo manželství nerozlučitelé, stranám byla ponechána možnost, obnoviti manželské spolužití, čímž pominula veškerá majetkoprávní opatření, učiněná při rozvodu. Možnost ta zmařena byla rozlukou, kterou si žalovaný manžel vymohl v řízení nesporném podle §§ 15 a 16 zákona, a sňatkem jeho s jinou ženou. Ze spisů je mimo to patrné, že k rozvodu mezi stranami došlo po žalobě, kterouž nynější žalobkyně domáhala se rozvodu z viny manželovy, vrácení věna a výživného. Žalobu, jež je předmětem tohoto sporu, vznesla žalobkyně takřka současně s povolením rozluky. V uvedeném notářském spise zřekla se žalobkyně veškerých nároků na výživné proti žalovanému, tomuto prohlášení nelze však přikládati takový význam, jak učinil odvolací soud bez ohledu na § 19 nov. manž., pokládaje je za závazné i pro případ rozluky. Poskyt-

nutí a výměra výživného je zajisté spořádáním majetkových poměru, o němž mluví druhá věta § 19, a bylo proto jedině o tom uvažovati, zda jsou tu skutečně důležité důvody. Žalobkyně uvedla změnu majetkových a výtěžkových poměrů obou stran, nastavší po rozvodu ve prospěch žalovaného, jenž nabytí značného jmění, a v neprospěch její, ježto pro vadu zrakovou nemůže se sama živiti. Skutečnosti tyto, budou-li prokázány, jsou zajisté důležitými důvody pro nové spořádání majetkových poměrů. Žalovaný popřel správnost tohoto skutkového přednesu žalující strany, odvolací soud nezabýval se jím vůbec. Bez zjištění toho nelze o nároku žalobním rozhodnouti a je nedostatkem jeho přivoděna vada řízení vytčená v § 496 čís. 3 c. ř. s.

Čís. 2031.

Tříměsíční lhůtu k podání žaloby dle § 158 obč. zák. dlužno čítati dle kalendáře a nikoliv měsíc za 30 dnů. Dny poštovní dopravy jest do ní započítati.

Lhostejno, že žalobce podal ve lhůtě žalobu u věcně nepřislušného okresního soudu.

Předpisu § 261, poslední odstavec, c. ř. s. nelze použiti, byla-li žaloba pro nepřislušnost odmítnuta a limine.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922. Rv I 388/22.)

Žalobce podal žalobu na oduznání manželského původu dítěte, o jehož narození se dozvěděl dne 1. srpna 1920, u okresního soudu v B. dne 28. října 1920 a, když byla okresním soudem a limine pro věcnou nepřislušnost soudu odmítnuta, vznesl ji dne 12. listopadu 1920 u zemského soudu v Praze, jenž ji zamítl pro opožděnost. **Důvody:** Soud pokládá žalobu za opožděnou. Dle § 158 obč. zák. dovozuje-li muž, že dítě od manželky jeho v řádném čase zrozené, není jeho, má nejdéle ve 3 měsících od té chvíle, co o tom byl zpraven, odpírati, že dítě v manželství není zplozeno. Ježto jest nesporno, že žalobce se vrátil 1. srpna 1920 a lhůtu tříměsíční dle § 902 obč. zák., tudíž měsíc po 30 dnech, jest počítati, končila lhůta k žalobě na oduznání otcovství dnem 29. října 1920. Žalobce podal sice dne 28. října 1920 žalobu na oduznání manželského otcovství u okresního soudu v B., avšak podáním této žaloby u tohoto nepřislušného soudu nebyla lhůta tříměsíční dle § 1497 obč. zák. přerušena, a podal-li žalobce žalobu u zemského civilního soudu v Praze jakožto soudu ve smyslu § 50 čís. 1 j. n. výlučně příslušného, dlužno pokládati, ježto lhůta k žalobě na oduznání otcovství již dne 29. října 1920 uplynula, tuto žalobu, podanou teprve dne 12. listopadu 1920, tudíž po uplynutí lhůty § 158 obč. zák., za opožděnou. **O d v o l a c í s o u d** rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Třebas bylo správné, že tříměsíční lhůtu k podání žaloby na oduznání manželského původu dle § 158 obč. zák. dlužno dle § 902 obč. zák. (nového znění) čítati dle kalendáře a nikoliv měsíc za 30 dnů, jest přes to